

Sygn. akt I USK 209/22

POSTANOWIENIE

Dnia 15 marca 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Leszek Bielecki

w sprawie z odwołania K. J.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w Krakowie
o ustalenie ustawodawstwa właściwego,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 15 marca 2023 r.,
skargi kasacyjnej ubezpieczonej od wyroku Sądu Apelacyjnego w Krakowie
z dnia 9 marca 2022 r., sygn. akt III AUa 846/18,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny w Krakowie III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych wyrokiem z 9 marca 2022 r., III AUa 846/18, oddalił apelację odwołującej się K.J. od wyroku Sądu Okręgowego w Krakowie z 26 kwietnia 2018 r., VII U 2957/17, oddalającego jej odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w Krakowie, ustalającej, że w stosunku do odwołującej od 1 lutego 2012 r. do 26 czerwca 2014 r. ma zastosowanie polskie ustawodawstwo w zakresie ubezpieczeń społecznych.

Odwołująca wniosła do Sądu Najwyższego skargę kasacyjną, zaskarżając ten wyrok w całości i zarzucając mu naruszenie: (-) art. 5 ust. 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 987/2009 z dnia 16 września 2009 r. dotyczącego wykonywania rozporządzenia (WE) nr 883/2004 w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego poprzez bezkrytyczne oparcie

się na informacji litewskiej instytucji ubezpieczeniowej bez weryfikacji wyników kontroli, na których instytucja litewska opiera swoje stanowisko, podczas gdy w postępowaniu sądowym wszelkie dokumenty, także pochodzące od instytucji państw obcych powinny być oceniane pod kątem wiarygodności zawartych w nich informacji, a to czy powstały wątpliwości o których mowa w art. 5 rozporządzenia powinno być oceniane obiektywnie, a w razie obiektywnego ich wystąpienia powinny zostać dopuszczone i przeprowadzone dowody zmierzające do wyjaśnienia wszystkich okoliczności spornych i wątpliwości, a wnioski dowodowe i dowody do tego zmierzające w niniejszym postępowaniu zostały przez Sąd I instancji niezasadnie pominięte; (-) art. 16 ust. 1-3 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) numer 987/2009 przez błędną wykładnię i błędne zastosowanie polegające na pominięciu ustalonej tym przepisem właściwości organów w przedmiocie ustalenia ustawodawstwa, którym jest organ miejsca zamieszkania osoby zainteresowanej, a w postępowaniu sądowym badającym prawidłowość wydanej decyzji ostateczne ustalenia właściwego ustawodawstwa należy do sądu miejsca zamieszkania zainteresowanego, jak również przez pominięcie okoliczności, iż w stosunku do odwołującej organ właściwy ustalił tymczasowe ustawodawstwo litewskie za okres kiedy nie świadczyła ona pracy najemnej na terytorium Polski, a ustalenie to stało się prawomocne wobec niezgłoszenia przez właściwą instytucję litewską sprzeciwu w przewidzianym przepisami prawa terminie oraz brak uwzględnienia znaczenia późniejszej zmiany stanowiska organu litewskiego nie będącego organem właściwym do ustalenia ustawodawstwa; (-) art. 19 ust. 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) numer 987/2009 przez błędną wykładnię i uznanie iż zaświadczenia na formularzu A1 stanowi orzeczenie w sprawie właściwego ustawodawstwa, podczas gdy dokument ten jest zaświadczeniem w ścisłym słowa tego znaczeniu i wydawany jest po zakończeniu postępowania w sprawie właściwego ustawodawstwa na podstawie wydanych w nim dokumentów - informacji (jeśli tymczasowo ustalone ustawodawstwo staje się ostateczne) lub orzeczenia właściwego organu lub sądu (jeśli w sprawie prowadzone jest postępowanie sądowe) oraz przez przyjęcie, iż decyzja organu miejsca świadczenia pracy o odmowie wydania zaświadczenia A1 jest decyzją o odmowie objęcia

ubezpieczeniem; art. 13 ust. 3 oraz art. 11 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) numer 883/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego przez niezastosowanie i oddalenie apelacji, podczas gdy względem skarżącej, z racji jednoczesnego prowadzenia działalności gospodarczej na terytorium Polski i wykonywaniem pracy najemnej na terytorium Litwy, ustawodawstwo polskie nie może mieć zastosowania albowiem mają do niego zastosowanie przepisy miejsca świadczenia pracy najemnej.

Wniosła o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ze względu na występowanie istotnego zagadnienia prawnego dotyczącego charakteru zaświadczenia na formularzu A1, znaczenia braku zgłoszenia sprzeciwu od ustalonego tymczasowo ustawodawstwa oraz możliwości dokonania zmiany takiego prawomocnego orzeczenia. Mając na uwadze powyższe wniosła również o uchylenie zaskarżonego orzeczenia oraz zasądzenie na rzecz skarżącej zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego, według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie zasługiwała na przyjęcie do merytorycznego rozpoznania.

Stosownie do art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne (pkt 1), istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (pkt 2), zachodzi nieważność postępowania (pkt 3) lub skarga jest oczywiście uzasadniona (pkt 4).

Warunkiem skuteczności wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania w związku z występowaniem w sprawie istotnego zagadnienia prawnego jest przedstawienie problemu o charakterze abstrakcyjnym, nierozstrzygniętego w dotychczasowym orzecznictwie i wymagającego pogłębionej wykładni. Takim zagadnieniem prawnym jest zagadnienie, które wiąże się z określonymi przepisami prawa materialnego lub procesowego, których wyjaśnienie

ma nie tylko znaczenie dla rozstrzygnięcia konkretnej sprawy, lecz także dla rozstrzygnięcia innych podobnych spraw. Przedstawienie zagadnienia prawnego uzasadniającego wniosek o merytoryczne rozpoznanie skargi kasacyjnej powinno nastąpić przez sformułowanie problemu prawnego wymagającego rozstrzygnięcia, określenie przepisów prawa, w związku z którymi powstało, i powołanie argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen. Dopiero wtedy Sąd Najwyższy ma podstawę do oceny, czy przedstawione zagadnienie jest rzeczywiście zagadnieniem „prawnym” i to „istotnym” (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z 10 września 2014 r., I CSK 729/13, LEX nr 1532950; z 2 grudnia 2014 r., II CSK 376/14, LEX nr 1622307).

Przenosząc powyższe na grunt niniejszej sprawy należy stwierdzić, że skarżąca nie wykazała istnienia powołanej przez siebie przesłanki przedsądu. Przede wszystkim nie sformułowała zagadnienia prawnego opartego o okoliczności mieszczące się w stanie faktycznym sprawy wynikającym z dokonanych przez sąd ustaleń. Skarżąca przedstawiła jedynie ogólnie problemy, których mogłoby dotyczyć ewentualne zagadnienie prawne, wskazując w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, że są one związane z koniecznością wykładni i zastosowania przepisów art. 16 rozporządzenia numer 987/09 oraz określenia charakteru zaświadczenia A1. Takie sformułowanie przesłanki wynikającej z art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. nie pozwala Sądowi Najwyższemu na przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania. Tym bardziej że w świetle okoliczności przyjętych za podstawę wyrokowania w rozpoznawanej sprawie nie ulega wątpliwości, że ustalenie ustawodawstwa polskiego w spornym okresie nastąpiło w wyniku wzajemnych uzgodnień (porozumienia) polskiej oraz litewskiej instytucji ubezpieczeniowych, dokonanych w sposób zgodny z procedurą wynikającą z przepisów prawa unijnego. W wyniku tych uzgodnień stwierdzono, że w rozpoznawanej sprawie nie występuje element transgraniczny, bowiem litewska instytucja ubezpieczeniowa zanegowała zatrudnienie skarżącej w U. i podleganie ubezpieczeniom na terenie Litwy.

Podnoszone przez skarżącą problemy stanowią więc polemikę z przyjętymi za podstawę wyroku ustaleniami faktycznymi, którymi Sąd Najwyższy na mocy art. 398¹³ § 2 k.p.c. pozostaje związany.

Mając powyższe na uwadze Sąd Najwyższy postanowił jak w sentencji na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c.

ał